

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΠΡΕΣΠΕΣ 2014
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΙΒΙΩΣΗΣ (ΠΡΕΣΠΕΣ/ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑ)
Επιστημονικός Υπεύθυνος: Γιάννης Ζιώγας, επίκουρος καθηγητής ΤΕΕΤ

Φλώρινα 28 Ιουνίου 2014

Η **8^η Εικαστική Πορεία** είναι πλέον γεγονός. Είμαστε έτοιμοι μετά από αρκετή προετοιμασία να κινηθούμε στον άξονα Μικρολίμνη-Μοσχοχώρι και να πραγματοποιήσουμε εκείνο για το οποίο εργαζόμαστε εδώ και ενάμισυ χρόνο: Τις *Διαδικασίες Επιβίωσης*. Το σύνολο της Εικαστικής Πορείας αλλά και το κεντρικό έργο της φετινής διαδικασίας το Υφαντό της Μνήμης θα παρουσιαστεί στο Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης τον Σεπτέμβριο-Νοέμβριο 2014.

Η επιβίωση είναι μια πολυσύνθετη έννοια με πολύ οριακές για την ανθρώπινη ύπαρξη προεκτάσεις: αφορά τις **επιβιώσεις του σώματος, της μνήμης, του τόπου, των αντικειμένων**. Όπως έχουμε αναφέρει και άλλες φορές οι Πορείες πραγματοποιούνται από εμάς ως Πορείες εικαστικών

καλλιτεχνών, ερευνητών στοχαστών ή σπουδαστών. Γνώσεις για τα υλικά, για τις διαδικασίες περπατήματος, για την πολιτιστική ταυτότητα της περιοχής, για τα αστέρια του ουρανού, για όλα αυτά είναι χρήσιμες αλλά μόνο μέσα από την ερμηνεία ως προς το τι είναι η εικαστική εικόνα και τι η εικαστική εικόνα αντιπροσωπεύει.

Η εικαστική εικόνα έχει να κάνει με το **σώμα** διότι το σώμα την ενεργοποιεί, το καλλιτεχνικό αιτούμενο. Το σώμα κινείται στο χώρο και σχηματίζει χειρονομίες και αντικείμενα. Κινούμαστε στο χώρο και θέτουμε το εαυτό μας σε όρια που του επιτρέπουν να αναδείξει ταυτότητες και να σχηματίσει εικόνες. Το εικαστικό σώμα επιβιώνει όταν πέραν των αντι-ξοοτήτων ενεργοποιεί εικόνες· τότε επιβιώνει, αλλιώς θνήσκει.

Η **μνήμη** υπάρχει παντού: στα φυτά, στα σπίτια, στα ερείπια, στον ουρανό, στα αυτοκίνητα, στις τροχιές των αεροπλάνων. Επιβιώνει το μέρος της που ενεργοποιεί εικόνες. Η μνήμη είναι το σώμα της πραγματικότητας. Όταν η πραγματικότητα ενεργοποιείται τότε η πραγματικότητα σχηματίζει. Κινούμαστε μέσα στο χώρο ανακαλύπτουμε τα ίχνη μνήμης που μας ενδιαφέρουν και σχηματίζουμε συμπυκνώσεις εκείνων που μας αφορούν: τις εικόνες.

Κινούμαστε σε ένα συγκεκριμένο μέρος (την περιοχή Μοσχοχωρίου/Μικρολίμνης) αλλά εκείνο που έχει σημασία είναι το μέρος ως **τόπος**. Ο τόπος αποτελείται από εμπόδια. Η λέξη όρκος σήμαινε φράκτης στα Αρχαία Ελληνικά. Αυτό το φράκτη καλούμαστε να κατανοήσουμε και να ξεπεράσουμε. Η Εκκλησία στο Μοσχοχώρι, τα λιβάδια του τσαγιού, τα ερείπια της Σφήκας λειτουργούν ως τόπο/όρκοι. Αυτούς τους τόπους/όρκους ξεπερνάμε με το λόγο και την επεξεργασία της καταγραφής και ερμηνείας και έτσι αυτοί οι τόποι/όρκοι επιβιώνουν και υφίστανται.

Τέλος υπάρχουν και τα αντικείμενα, τα **εικαστικά** αντικείμενα, που τελικά δικαιώνουν όλα τα προηγούμενα. Εδώ επισημαίνεται: και οι εικόνες είναι αντικείμενα. Για να δεχθούμε ότι όλα έγιναν καλώς υπάρχουν τα αντικείμενα που είτε υφίστανται είτε αφίστανται. Στην περίπτωση της επιβίωσης μας ενδιαφέρουν τα αντικείμενα, τα εικαστικά παράγωγα, να υφίστανται να υπάρξουν. Πέρα από τις διαδικασίες του σώματος, της μνήμης του τόπου, εκείνο που θα δικαιώσει την όλη διαδικασία είναι παρουσία του αντικειμένου, η ύπαρξή του.

Οι *Διαδικασίες Επιβίωσης* είναι επομένως ο τρόπος που θα αναδείξει τη **σημασία του σώματος**, την **παρουσία της μνήμης**, τα **όρια του τόπου**, το **σχηματισμό αντικείμενων και εικόνων**. Θα εργαστούμε επί μια βδομάδα για να διερευνήσουμε αυτή την προοπτική και να εξετάσουμε τρόπους μιας εικαστικής πρακτικής που συνδυάζει τον στοχασμό με την πράξη με ένα τρόπο που δεν διερευνάται συχνά.

ΣΤΟΧΟΙ/ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας θα έχουμε τους παρακάτω επιδιώξεις;

1. Υλοποίηση της βασικής Πορείας της 3^{ης} Ιουλίου
2. Εκπαίδευση/δημιουργία κατασκευών διαβίωσης (εκπαιδευτής επίκουρος καθηγητής Ιάκωβος Ρήγος)
3. Κατανόηση της χλωρίδας της περιοχής
4. Ατομικές διαδικασίες/έρευνες

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ/ΦΟΡΕΙΣ

Θοδωρής Λώτης, επίκουρος καθηγητής, Τμήμα Μουσικών σπουδών, Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Ιάκωβος Ρήγος, επίκουρος καθηγητής, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Πολυτεχνείου Κρήτης

William Gilbert, καθηγητής, University of New Mexico

Φίλιππος Καλαμάρας, διδάσκων, τμήμα Εικαστικών Τεχνών Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΔΡΑΣΕΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΕΠΙΒΙΩΣΗΣ 2013-14

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2013

Την Παρασκευή 22 Νοεμβρίου μεταβήκαμε Μοσχοχώρι της Κρυσταλλοπηγής και διερευνήθηκε ο χώρος ως πιθανή θέση εγκατάστασης. Η θέση είναι ένα ερειπωμένο χωριό από το οποίο έχουν απομείνει μόνο κάποιες πέτρες από τα σπίτια που υπήρχαν εκεί και από τον εμφύλιο και μετά έχει εκκενωθεί.

Το Μοσχοχώρι, η Εκκλησία το εναπομείναν υλικό μιας παρουσίας

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2014

Συλλογή υλικού με βάση εξόρμησης τους Ψαράδες, Πρέσπες, για το *Υφαντό της Μνήμης*. Η διαδικασία επαναλήφθηκε τρεις φορές ακόμη μέχρι το καλοκαίρι. Τα αντικείμενα της λίμνης μετατρέπονται σε ύλη μνήμης.

Συλλογή κέδρων του Αγίου Γεωργίου

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2014

Η διαδικασία για το *Υφαντό της Μνήμης* ξεκίνησαν τον Φεβρουάριο και θα ολοκληρωθούν τον Νοέμβριο 2014. Η διαδικασία ξεκινά με τη συλλογή υλικού, τη μεταφορά του στη Λέσχη Πολιτισμού Φλώρινας όπου είναι εγκατεστημένος ο αργαλειός και κατόπιν τη μεταφορά του στη Θεσσαλονίκη στο Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης για τη συνέχιση και ολοκλήρωση της διαδικασίας. Την διαδικασία συντόνισαν και δίδαξαν οι: Φιλώ Χατζάρα και Μαρία Γρηγορίου.

Η εγκατάσταση του αργαλειού για το *Υφαντό της Μνήμης* στη Φλώρινα

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΑΙΟΥ 2014

Η διαδικασία προέβλεπε την καταγραφή ήχων από το Μουσικό τμήμα του Ιόνιου πανεπιστημίου υπό το συντονισμό του επίκουρου καθηγητή Θεοδωρή Λώτη. Οι πλέξεις του υφαντού της Μνήμης μετατρέπονται σε μια οπτική παρτιτούρα που ενεργοποιεί τους ήχους που έχουν καταγράψει και τους μετατρέπει σε ηχοτοπία

Καταγράφοντας ήχους στο Ακρωτήριο Ρότι

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΙΟΥΛΙΟΥ 2014

Μετά την συνάντηση της 20^{ης} Ιουνίου οριστικοποιήθηκε ο κατάλογος των συμμετεχόντων και επισυνάπτεται.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Η διαδικασία μετατίθεται κατά δύο μέρες για να είναι εφικτή η πληρέστερη διοργάνωση και για να προετοιμαστούμε όλοι/ες καλά.

Το πρόγραμμα διαμορφώνεται ως εξής:

Τετάρτη 2 Ιουλίου

13:00 Συνάντηση στα Υπεραστικά ΚΤΕΛ, Αναχώρηση για Ψαράδες

15:00 έως όσο χρειαστεί: Ανασυγκρότηση, προγραμματισμός, συζήτηση για τις ιδέες.

Πέμπτη 3 Ιουλίου

8:00 Αναχώρηση από Ψαράδες όλων με αυτοκίνητα

8:30 Άφιξη στη Μικρολίμνη

9:00 Αναχώρηση για Μοσχοχώρι. Η κύρια ομάδα με πεζοπορία η υποστηρικτική με αυτοκίνητα.

10:00 Άφιξη της υποστηρικτικής ομάδας στο Μοσχοχώρι, προετοιμασία κατασκήνωσης

9:00 έως 15:00 Πορεία Μικρολίμνη-Μοσχοχώρι

Η Πορεία θα έχει τα εξής στάδια:

-Στο χωριό πριν τη Μικρολίμνη ακολουθούμε δεξιά ένα δρόμο και φτάνουμε στο ερειπωμένο χωριό Σφήκα (20 min). Η Σφήκα είναι ένα από τα πιο ιδιαίτερα χωριά με ιδιαίτερα σπίτια και μια ερειπωμένη εκκλησία ιδιαίτερα χαρακτηριστικής αρχιτεκτονικής. Από εκεί ακολουθούμε δεξιά το δασικό δρόμο που οδηγεί σε ένα αδιέξοδο όπου αφήνουμε τα αυτοκίνητα και χωρίζουν οι ομάδες (20 min). Η ομάδα που πεζοπορεί ακολουθεί ένα αρκετά δύσκολο ανηφορικό μονοπάτι που μας οδηγεί μετά από δύο ώρες στην κορυφή του Τρικλάριου (ή Βάρμπα) όρους, τον κύριο ορεινό όγκο πάνω από την Μικρολίμνη. Εκεί υπάρχει νερό, γίνεται ανασυγκρότηση και ακολουθείται μια κατηφορική πορείας ένα ορεινό λιβάδι που αυτή την περίοδο είναι καλυμμένο από τσάι. Τα είδη του τσαγιού της περιοχής είναι ο Σιδερίτης (reiceri) και το montana. Αν δεν σταματήσουμε για να μαζέψουμε τσάι σε δύομιση ώρες είμαστε στο Μοσχοχώρι.

Σύνολο πεζοπορίας **4,5 έως 5 ώρες**.

15:00 Άφιξη και της κύριας ομάδας στο Μοσχοχώρι

17:00 έως 20:00 Ανασυγκρότηση, θεωρητικό πλαίσιο

21:00 Δείπνο

Παρασκευή 4 Ιουλίου

Αφιξη του Ιάκωβου Ρήγου, επίκουρου καθηγητή, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Πολυτεχνείου Κρήτης για αν συντονίσει το εργαστήριο κατασκευής κατασκευών προς διαβίωση.

Σάββατο 5 Ιουλίου

Κατασκευαστικές διαδικασίες/ατομικά projects

Κυριακή 6 Ιουλίου

Κατασκευαστικές διαδικασίες/ατομικά projects. Κατά τη διάρκεια της ημέρας θα μας επισκεφθεί ο Γιάννης Δαϊκόπουλος, που ως μέντορας της φύσης που είναι θα μας μιλήσει για την χλωρίδα της περιοχής και θα διανυκτερεύσει μαζί μας

Δευτέρα 7 Ιουλίου

Κατασκευαστικές διαδικασίες/ατομικά projects

Τρίτη 8 Ιουλίου

Κατασκευαστικές διαδικασίες/ατομικά projects, ανασυγκρότηση αναχώρηση.

ΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

-Ο καθένας/μία θα φέρει τη σκηνή, υπνόσακο υπόστρωμα ή στρώμα. Ο καθένας θα προμηθευτεί το δικό του φαγητό με ξηρά τροφή (κονσέρβες, ξηρούς καρπούς, παξιμάδια), φρούτα ή ότι άλλο επιθυμεί. Θα μαγειρέψουμε και φασολάδα οπότε και θα προμηθευθούμε τα υλικά.

- Το πρόγραμμα της κάθε μέρας θα διαμορφώνεται κατά περίπτωση ανάλογα με τις ανάγκες της περίπτωσης, είτε ατομικά είτε συλλογικά..

- Θα γίνει προσπάθεια η καθημερινή δραστηριότητα να αναρτάται στο blog

-Για την όλη διαδικασία έχει ενημερωθεί ο Αστυνομικός Διευθυντής Φλώρινας και τα τοπικά Αστυνομικά Τμήματα Πρεσπών και Κρυσταλλοπηγής και θα παράσχουν κάθε δυνατή πληροφόρηση και ενημέρωση

- Η διαδικασία έχει πλήρες φαρμακείο με ορούς για τσιμπήματα

Γενικότερα τα παρακάτω κρίνονται ως απαραίτητα για τον καθένα/μία:

Σακίδιο
Παγούρι
Σκηνή παντός καιρού (μία ανά τέσσερα άτομα)
Καπέλο
Άνετα ανοιχτόχρωμα ρούχα (μακριά παντελόνια, μακρυμάνικες μπλούζες, έξι ζευγάρια κάλτσες)
Υπνόσακος (sleeping bag)
Φακός
Μαγιώ
Αδιάβροχο (νιτσεράδα)
Ξηρά τροφή
Ξηροί καρποί
Χαρτί τουαλέτας ή και μορομάντηλα
Αναπτήρας
Αντικουνουπικό
Αντηλιακό
Ορειβατικές αρβύλες για πορεία (trekking shoes)
Σαγιονάρες

Υπεύθυνοι για επιμέρους οργανωτικά θέματα ορίστηκαν οι:

Φίλιππος Καλαμάρας: συντονισμός της διαδικασίας για τις διαδικασίες κατασκευών

Κική Στούμπου: επικοινωνία με Ερυθρό Σταυρό, Πτολεμαΐδα

Κώστας Χρυσοχοϊδης: επικοινωνία με Ερυθρό Σταυρό, Φλώρινα

Βασίλης Ιωακειμίδης: συντονισμός της κατασκήνωσης

Αλέξανδρος Τσαντίδης: προμήθεια θειαφιού, ορών για τσιμπήματα φιδιών

Αγνή Ρούσσου: προμήθεια φαρμακείου

Ελένη Νίσκα, Αγνή Ρούσου: ευθύνη καταγραφής και συγκέντρωσης ηλεκτρονικού υλικού

Ελένη Νίσκα, Αλεξάνδρα Πάμπουκα: δημιουργία ppt μετά την Δράση

Αλεξάνδρα Πάμπουκα: ενημέρωση blog

Για όποια κοινά έξοδα υπάρξουν κρατάτε αποδείξεις στο τέλος θα τα μοιραστούμε.

ΕΤΟΙΜΑΣΤΕΙΤΕ!!! Για την καλύτερη Πορεία που έχει γίνει ποτέ.

Το Μοσχοχώρι είναι το πεδίο μας για τον Ιούλιο

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

<http://visualmarch.eetf.uowm.gr/>

<http://vm-2013.blogspot.gr/>